

KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zátkovo nábřeží 2, 370 84 České Budějovice

tel.: 389 018 111, fax: 389 018 500, e-mail: podatelna@ksoud.cbu.justice.cz, IDDS: 832abay

Rozhodnutí

Krajský soud v Českých Budějovicích jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, rozhodl předsedkyní soudu Mgr. Martinou Flanderovou, PhD., o žádosti Unie otců – otcové za práva dětí, z.s., se sídlem Třeboňská 592/7, Praha 4 -Michle, ze dne 1. 11. 2024 (dále jen „žádost“) na základě § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „InfZ“) takto:

- I. Žádost ze dne 1. 11. 2024, v níž žadatelka požadovala poskytnutí informací ve znění „1. *Žádáme váš soud o informaci, zda již váš soud učinil vůči Parlamentu či Ministerstvu spravedlnosti nějakou iniciativu k vylepšení právní úpravy styku ve shora naznačeném smyslu?* 2. *Žádáme váš soud o informaci, jak se soudci se svými zkušenostmi v dnešním systému podílí na optimalizaci právního řádu, se kterým dnes a denně pracují, a totiž, zda soudci stejně jako občané iniciují příslušné změny právního řádu skrze návrhy adresované (individuálně nebo skrze vyšší soudy nebo např. skrze Soudcovskou unii) Ministerstvu spravedlnosti nebo Parlamentu?*“, se podle § 15 odst. 1 InfZ **odmítá** na základě § 2 odst. 4 InfZ ve spojení s § 3 odst. 3 InfZ, neboť v této žádosti bylo požadováno poskytnutí informací, kterou nemá povinný subjekt povinnost poskytnout. Informace se týká poskytnutí právního názoru, vyjádření a stanoviska povinného subjektu na předestřenu skutečnost.

Odůvodnění

- Dne 1. 11. 2024 byla Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „povinný subjekt“) doručena do datové schránky žádost žadatelky Unie otců – otcové za práva dětí, z.s., se sídlem Třeboňská 592/7, Praha 4 -Michle, (dále jen „žadatelka“), o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění „1. *Žádáme váš soud o informaci, zda již váš soud učinil vůči Parlamentu či Ministerstvu spravedlnosti nějakou iniciativu k vylepšení právní úpravy styku ve shora naznačeném smyslu?* 2. *Žádáme váš soud o informaci, jak se soudci se svými zkušenostmi v dnešním systému podílí na optimalizaci právního řádu, se kterým dnes a denně pracují, a totiž, zda soudci stejně jako občané iniciují příslušné změny právního řádu skrze návrhy adresované (individuálně nebo skrze vyšší soudy nebo např. skrze Soudcovskou unii) Ministerstvu spravedlnosti nebo Parlamentu?*“
- V daném případě žadatelka v jí položených dotazech užila formulace „*Žádáme váš soud o informaci*“, a proto podání žadatelky bylo podle obsahu posouzeno jako žádost o informace podaná ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Požadavek, aby ze žádosti bylo zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím, bude samozřejmě splněn vždy tehdy, jestliže žadatel v žádosti označení zákona o svobodném přístupu k informacím výslovně uvede, ať již přesnou citací nebo názvem (byť by se tak stalo jakkoli nepřesně). Žádost ovšem bude žádostí dle InfZ i tehdy, jestliže na úmysl žadatele podřídit režim jejího vyřizování zákonu o svobodném přístupu k informacím bude možné usuzovat z jiných skutečností (např. nadpis „žádost o poskytnutí informace“, označení adresáta jako povinného subjektu, odkazy na InfZ, obsažené v textu žádosti apod.). (srov. (FUREK, Adam. § 14 [Postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 675.))
- Předně povinný subjekt poukazuje na aplikovaná zákonná ustanovení. Podle § 2 odst. 4 InfZ

se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba vykládat dle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat apod. (rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2010, čj. 1 As 28/2010-86). Pokud by měl zdejší soud formulovat odpovědi na žadatelkou položené otázky, musel by nepochybně zaujímat stanoviska a názory týkající se uvedené problematiky, k čemuž není dle informačního zákona jakkoli povinen.

4. Podle § 3 odst. 3 InfZ se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Jde tedy o zjišťování údajů zachycených např. ve spisech, databázích, určitých dokumentech apod., nikoli o vytváření výkladů, rešerší a vysvětlení. Poskytování informací se tedy vztahuje výlučně k informacím tak, jak je chápe § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, nikoli ke všemu, co lidé považují za informace ve smyslu obecného spisovného nebo hovorového českého jazyka. Vytváření odpovědí na položené otázky by nebylo informací podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, přestože z pohledu obecné češtiny se zdá, že by to mohlo pojmu informace odpovídat. Význam, jaký má slovo informace v běžném jazyce, však není pro povinný subjekt závazný a tento přihlíží jen k tomu, jak je tento pojem definován v zákoně.
5. Podle § 15 odst. 1 InfZ pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
6. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2008, č. j. 2 As 71/2007-56: „poskytnutí informace lze totiž odmítnout nejen z důvodů právních, jež jsou taxativně vyjmenovány v § 7- § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, nýbrž i z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informace přitom bude právě situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá“.
7. Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83: „unijní právo definuje pro účely práva na informace informaci jako obsah nebo část obsahu na jakémkoli nosiči (čl. 2 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru). Z toho vyplývá, že informační povinnost nastává pouze v případě informací reálně existujících. Oproti obecnému vnímání pojmu informace je tedy zákonné pojetí užší, neboť se vztahuje pouze na takovou informaci, která skutečně existuje, je zaznamenána a je v dispozici povinného subjektu, nikoli jakýkoli myslitelný údaj, který např. bude zaznamenán či doručen povinnému subjektu v budoucnu. Povinnost poskytovat informace tak vlastně směřuje pouze do minulosti, tj. vůči skutečnostem, které již nastaly a trvají (nebo alespoň podle názoru žadatele měly nastat). Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 68/2008-60 z 21. 5. 2009 nejsou informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím ani nebotové informace (např. koncept protokolu či rozhodnutí). Z uvedené právní úpravy a jejího výkladu pak vyplývá, že žadatel o informaci již v okamžiku, kdy informaci žádá, musí žádat takovou informaci, která splňuje definiční znaky informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Informace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou tedy již existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu.“

8. Podobné žádosti, dle komentářové literatury, jsou často podávány jako vyjádření nespokojenosti s jinou aktivitou povinného subjektu, typicky žádost o sdělení, z jakého důvodu povinný subjekt vydal konkrétní rozhodnutí, proč se v rámci určitého materiálu nezabýval též určitým v žádosti uvedeným problémem, z jakého důvodu nebyl určitým způsobem činný apod. I tuto žádost lze zařadit mezi žádosti vyjadřující nespokojenost sice ne s činností konkrétně zdejšího soudu, ale s právním řádem jako celkem, což je patrné z kritiky právní úpravy v textu žádosti (např. žadatel uvádí, že „[p]odle nás by se mělo v OZ objevit doplňující ustanovení, např. jako § 865 odst. 2, ve znění: *Tomu rodiči, který brání ve styku svého dítěte s druhým rodičem / druhému rodiči v péči o dítě, udělí soud pokutu ve výši odpovídající jeho majetkovým poměrům.*“ [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu: rozsudek ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009-63, rozsudek ze dne 27. 4. 2011, č. j. 2 As 4/2011-102, rozsudek ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 As 117/2014-64, a rozsudek ze dne 14. 9. 2009, č. j. 6 As 18/2009-63 (uveřejněný pod č. 1957/2009 Sb. NSS)]. I v těchto případech platí, že povinný subjekt může žádost odmítnout s odkazem na § 2 odst. 4 (srov. bod 13 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 As 117/2014-64).
9. Povinný subjekt proto podle § 15 odst. 1 InfZ ve spojení s § 2 odst. 4 InfZ odmítá poskytnout informaci specifikovanou v žádosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení Ministerstvu spravedlnosti ČR prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích.

V Českých Budějovicích dne 7. 11. 2024

Mgr. Martina Flanderová, Ph.D. v. r.
předsedkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích